

KÖZÉPRŐL ÉLNI ÉS VEZETNI A SZÍV SZIMBÓLUMÁNAK ÚJRAGONDOLÁSA

Coachként támogathatom-e ügyfeletemet, abban, hogy szívből vezessen? Felelős magatartás-e bátorítani, hogy valaki vezetőként érzéseire, vagy intuícióira hallgasson? Hiszen egy érzés mögött lehet pillanatnyi indulat vagy sértettség, az intuíció vagy megérzés pedig lehet szorongás vagy wishful thinking. Különösen abban az esetben, amikor egy döntési helyzet kapcsán a dilemma úgy kerül megfogalmazásra, hogy “az eszemre kellene hallgatnom, de a szívem mást súg”, véleményem szerint jó okunk van arra, hogy senkit ne támogassunk abban, hogy a szívére hallgasson. Először ugyanis azt kell megértenünk ezen a ponton, hogy mi az oka annak, hogy amikor szívből akarunk dönteni, vagy tenni valamit, akkor azonnal egy dualitásba helyezzük a fejünkkel, azaz a racionalitással. Helyes-e, hogy ebben a “képletben” a fej a racionalitást, a szív pedig az érzéseket, érzelmeket szimbolizálja?

Esszéemben amellet fogok érvelni, hogy újra kell gondolnunk, hogy helyes-e a “szív” szimbólum érzésekkel és érzelmekkel való azonosítása, valamint a “fej”, mint racionalitással való szembeállítás. Arra törekszem, hogy felvázoljak egy másik értelmezési lehetőséget, amely képes integratív módon szemlélni az embert, mint olyan cselekvő lényt, aki képes “középről” dönteni és élni.

A fej és szív szimbólumok jelentéstartalmainak a szembeállításában a nyugati civilizációnk lényege mutatkozik meg: a dolgok éles szétválasztása. Az európai gondolkodásban a humanizmus, reformáció és felvilágosodás kapcsán elindult a világ felosztása: vallás és kultúra, szent és profán, világi és egyházi hatalom, hit és tudomány, hivatásrend és magánélet, külső és belső világ (innerweltlichkeit). A szétválasztások korában az ember is két világba lett felosztva: a racionális és érzelmi. Komplet gazdaságfilozófiai modellek építenek a racionálisan cselekvő ember elképzelésére, aki költség-hason elemzéseken alapuló döntéseket hoz. Ezen világnézet szerint az érzelmeknek, érzéseknek nincsen helye a gazdaságban és a nyilvánosságban. Otthon a négy fal között, barátokkal, vagy a család körében lehet megélni azokat. Ennek a hasításnak eklatáns példája, amikor üzleti környezetben work-life balance-ról beszélünk, mintha a munka nem lenne az élet része.

Modern emberi tudatunk lassan már elképzelni sem tudja, hogy az ókori matematikusok vallásos áhítattal tisztelték a számokat, vagy hogy uralkodók álmok alapján indítottak háborúkat. Ahogyan Max Weber írta: a világunkból elveszett a varázslat (Die Entzauberung der Welt), minden cselekvé-

sünk forrása a racionális tudatunk. Ebben a képletben pedig a szeretet, az együttérzés a “szív oldalára” kerül, tehát egy érzés, érzelem, amelynek nincsen helye, amikor vezetői döntéseket kell hozni a politikai, vagy gazdasági élet területén. A liberális közgazdász Milton Friedman egészen odáig elment, hogy az üzleti gondolkodást és cselekvést amorálisnak tekintse, ahol nincs helye még etikai dilemmáknak sem.

Lázadásunk jogos, amikor nem akarunk mindig “fejben lenni”, de abban a pillanatban, amikor úgy gondolunk a szívre, mint az ész és értelem ellentéte, ugyanannak a jelenségnek a másik oldalára kerültünk. **A valódi probléma ugyanis maga a szétválasztás.**

Ha visszanyúlunk a szív szimbólum gyökereihez, azt fogjuk találni, hogy az ószövetségi hagyományban a szív sokkal inkább jelentette a teljes embert, vagy az ember központi részét. Ma talán azt mondanánk, hogy a szív ebben az értelmezésben a “self”. Az ember én-központja. Az ember ugyanis nemcsak átélni és reflektálni képes, hanem mindezt egy sajátos nézőpontból, az én-tudatból teszi meg. Ez a képességünk emel minket emberré. És azt a “helyet”, ahol az átélés (ézés és érzelem) és a reflexió (gondolkodás) történik hívhatjuk szívnek.

Ebben az értelmezésben tehát a szív nem ellentéte a fejnek, azaz a gondolkodásnak, hanem személyiségünk alapja és központja, amely képes integrálni az érzéseket és racionális gondolatokat. **Ezért amikor valóban szívből élünk és vezetünk akkor annak “el kell érnie” a racionális gondolkodásig, és képesnek kell lennie középről egységesen szemlélni az életet.**

Coachként pedig az a feladatunk, hogy addig támogassuk az ügyfél tudatosítási folyamatát, amíg az átélése és kognitív értelmezései a szívben valóban kibétkülnek és megbékülnek.

